

δέντρο· δὲν εἶνε τέτοιο τὸ περιβάλλο ἐδῶ πέρα τώρα, ποῦ θὰ μπορέση νὰ ξαναζήση καὶ μάλιστα ἀνεξάρτητα.

Κάθε παληοζωΐτης καὶ κάθε μισονεϊστής πρέπει νὰ μπῆ στὴ θέση του ἀπὸ μᾶς τοὺς νέους· κι εὐτυχῶς γι' αὐτοὺς ποῦ δὲν ἔχουνε νὰ φοβηθοῦνε ὅ,τι ἔπαθε ὁ Σόλνες ὁ Ἀρχιτέκτονας, τοῦ Ibsen. Τί νὰ ὑπερεντείνουν τις καχεκτικὲς καὶ ψόφιες τὸν δυνάμεις γιὰ νὰ φθάσουν στὰ ὕψη τοῦ πύργου, ἀφοῦ δὲν κατώρθωσαν, μῶλα τους τ' ἀνόφελα σφιξίματα, νὰ πατήσουν οὔτε στὸ πρῶτο πάτωμα κἂν! Καὶ κάθε καινούργιος ποῦ θὰ θελήσῃ τυχὸν νάκοιλουθῆσῃ τὰ ἔνδοξά τους ἴγνη πρέπει νὰ γελοιοποιηθῆ!

—*—

Ξεσπαθώνοντας καὶ πολεμῶντας γιὰ τὴν ποίηση τοῦ Καβάφη, ξεσπαθώνουμε καὶ πολεμοῦμε τὴ ρουτίνα. Πολεμῶντας τὴ ρουτίνα εἶνε ἀπαραίτητο ν' ἀνεβάσουμε στὴν περιωπὴ ποῦ τῆς ἀρμόζει τὴν ποίηση τοῦ Καβάφη. Σὰ νέοι ποιῆμαστε ἔχουμε καὶ τὰ εἰδωλά μας. Σὲ κάθε τῆς τέχνης ναοῦ σὲ κάθε τῆς ἐπιστήμης κλάδο. Καὶ σὰ νέοι ποῦ γράφουμε τὴ γλῶσσα τὴ ρωμέϊκη πρέπει νάχουμε καὶ τὸ εἰδωλό μας τὸ ρωμέϊκο. Κι ὁ ἐνθουσιασμός μας πρέπει νάνε μεγαλύτερος ἀκόμα τὴ στιγμὴ ποῦ μποροῦμε νὰ τόχουμε καὶ βέρο Ἀλεξανρινό!

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, α.

ANDRÉ LORULOT: ALBERT LIBERTAD, Son tempérament, Ses idées, Son oeuvre.

Ὁ Γάλλος ἀναρχικὸς Lorulot ἀφιερώνει μιὰ σημείωση βιογραφικῆ, εἰκοσι περίπου σελίδων στὸν Albert Libertad. Ὁ Albert Libertad ὑπῆρξε ὁ ἰδρυτὴς τῆς ἐβδομαδιαίας «Anarchie» γιὰ τὴν ὁποία τόσος λόγος ἔγινε τὴν ἐποχὴ τῆς δράσης τῆς μπάντας Bonnot-Garnier-Gallemin. (Ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ βρῆ στὸ νέο βιβλίον τοῦ Le Dantec: «Le problème de la mort», ἓνα ὁλόκληρο κεφάλαιο, σχετικὸ μὲ τὴ μπάντα Bonnot). Καθὼς παρατηρεῖ ὁ Lorulot, ὁ Libertad «ἔκαμε τοῦ ἀναρχισμοῦ μιὰ φιλοσοφία πρὸ ζωντανή, πρὸ ρεαλιστικὴ... Ἦθελεν ἀμέσως νὰ μεταβάλλῃ κανεὶς τὸν τρόπο τοῦ βίου του». Ἐπίσης «ὁ Libertad συνεισέφερε πολὺ μὲ τὴ δράση του στὴν ἀποσύνθεση τοῦ παλιοῦ ρομαντισμοῦ καὶ μυστικισμοῦ καὶ τοῦ ἔδωκε τίσεις ρασιοναλιστικῆς». «Ὁ Libertad ἦταν ἐξ ἄλλου ἓνας ἀληθινὸς ἀπὸ τὸ ναὸς (rabelaisien), ἀγαποῦσε θερμὰ κάθε τι ποῦ ἢ ζωὴ μπορεῖ νὰ ἔχη τὸ ὄρατό.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι ὄρατα καὶ ὁ Libertad δικαίως μπορεῖ νὰ φηγουράρῃ σὰν ἓνας πρόδρομος τοῦ νέου ἀναρχισμοῦ, ὅστις ξεχωρίζει ἀπὸ τὸν παλιὸ ἀναρχισμὸ πρῶτο γιὰ τὴν ἐξάλειψη ἀπὸ τὸ πνεῦμα του τοῦ μυστικισμοῦ καὶ δευτέρου γιὰ τὴ σημασία ποῦ δίνει στὴν ἀναθροφὴ καὶ στὴ προσπάθεια τοῦ ἀτόμου (λαμαρκεϊκὸς ἀναρχισμός).

HAN RYNER, prince des conteurs, l'homme et l'oeuvre. Ἐκδοσὴ "LE RYTHME", 7, Quai Voltaire, Paris, μὲ dessins τοῦ Rosas, Krouglicoff, Lucien Jonas.

Ἰδιαίτερη ἐκδοσὴ ἀφιερωμένη στὸ γόη συγγραφέα Han Ryner, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκλογῆς του ὡς prince des conteurs.

Δὲν μποροῦμε νὰ συνοψίσουμε τὸ περιεχόμενον τοῦ φυλλαδίου καθότι δὲν περιέχει παρὰ γνώμης γνωστῶν συγγραφέων γιὰ τὸν Han Ryner καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ κυριώτερα ἔργα τοῦ ἴδιου.

Σημειώνω ἀπλῶς τὴν ἐξῆς σκέψη τοῦ Han Ryner, παρμένη ἀπὸ τὸ «Contre les dogmes» : Chaque fois qu'on frappe aux portes du mystère, on a l'émotion d'entendre résonner et se prolonger un étrange bruit de plein. Τὸ κατ' ἐμὲ αὐτὸ πρόερχεται ἀπ' τὸ ὅτι εἴμαστε ζῶα μυστικιστικά. Ἡ μυστικιστικὴ μας κληρονομικότητα εἶναι κατὰ τὸ πλῆρες καὶ ὄχι κατὰ τὸ κενό, εἶναι τὸ κῆμα ἂν θέλετε ποῦ μᾶς ἔρχεται ἀπ' τοὺς προγόνους μας ποῦ ἔζησαν μὲ τὴ φρικιαστικὴ σκέψη τοῦ μυστήριου. Le bruit de plein δὲν πρέπει μῆτε νὰ μᾶς ἐκπλήττη, μῆτε νὰ μᾶς θορυβῆ.

Δὲν μπορῶ ἐπίσης νὰ ἀντιπαρέλθω τοὺς θαυμάσιους αὐτοὺς καὶ μεγαλοπρεπεῖς στίχους τοὺς ἀφιερωμένους στὸν ἴδιον Han Ryner, ἀπὸ τὸν ποιητὴ Félix Pagan :

Te souvient-il parfois des temps antiques, dis ?
La mer céruléenne et le ciel de la Grèce
Te dictaient des pensers saints et pleins d'allégresse.
Dis-moi te souvient-il des propos de jadis ?

Γ. Β.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

Στὰ «Cahiers idéalistes français», τὸ νέο γαλλικὸ περιοδικὸ ποῦ ἄρχισε νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸν περασμένο Φλεβάρη στὸ Παρίσι, ὁ Jacques Mesnil, γράφοντας γιὰ τὸν ποιητὴ Βεράρεν ἀναφέρει μαζὺ μὲ ἄλλα καὶ τῆς γνώμης ποῦ εἶχε ὁ ποιητὴς γιὰ τὸν συγγραφέα τοῦ Ζαν Κριστόφ, τὸν ὁποῖον μὰ κλίκα παραζαλισμένων λογίων ἔβρισε μὲ τόσην χαμηλότητα καὶ ἀνοησία.

Ὁ Βεράρεν ξεκουράζονταν στὴ Μεσημβρινὴ Γαλλία μὴ διαβάζοντας σχεδὸν τίποτε. Οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Ρωμαῖν Ρολλάν θέλησαν νὰ τὸν ἀντιτάξουν γιὰ ἀντίπαλό του στὸ βραβεῖο τοῦ Νόμπελ.

Ὁ Mesnil τοῦ ἔγραψε γιὰ νὰ μάθῃ τὴ γνώμη του στέλνοντας μαζὺ καὶ ἓνα ἄρθρο τῆς «Matin». Στὸ γράμμα αὐτὸ ὁ Βεράρεν ἀπάντησε μὲ τὰ παρακάτω :

Ἄγαπητέ μου Ζάκ,

Τὸ ἄρθρο μοῦ εἶχε διαφύγει. Τὸ διαβάζω ἐδῶ τώρα κιὰν δὲν παραδέχομαι τῆς τωρινῆς σκέψης τοῦ Ρολλάν, μοῦ εἶναι ὅμως ἀποκρουστικὸ νὰ βλέπω πῶς μὲ βάζουν ἀντίπαλο του, ἐξ αἰτίας τῆς διαφορετικῆς μας στάσης.

Τὸ βραβεῖο Νόμπελ, εἶναι βραβεῖο φιλολογικόν. Ἐκεῖνο ποῦ ἐνδιαφέρει εἶναι τὸ ἔργο καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος. Δὲν πρέπει ἢ πολιτικὴ νὰ ὀρίξῃ τὴ στάση καὶ νὰ ἐπηρεάξῃ τὴν ἐπιτροπὴ. Κι' ἀκόμα προσθέτω πῶς στὰ μάτια μου, ὁ Ρωμαῖν Ρολλάν εἶναι ἓνας ἄνθρωπος ποῦ στέκεται ποῦ ψηλά καὶ ἀπὸ τῆς συκοφαντίας καὶ ἀπὸ τὰ μίση καὶ ὅτι διατηρῶ γι' αὐτὸν ὅλη μου τὴ φιλία.

Δικὸς σου

AIM. BERAPEN.

Καὶ ἄλλοτε πάλι ἔγραψε τὰ παρακάτω στὸν ἴδιον τὸν Mesnil : «Ὁ χαρακτήρας καὶ ἡ συνείδηση τοῦ Ρωμαῖν Ρολλάν μοῦ παρουσιάζονται μὲ ἀγνότητα καὶ ψηλότερα ἀπὸ κάθε ὑποψία. Τὰ ὑπερασπίζομαι ὅσες φορὲς τὰ πολέμοῦνε. Ἐχει μείνει ὁ ἄνθρωπος ποῦ διατηρεῖ ὅλο τὸ ὕψος τῆς σκέψης του. Ἐγὼ ἔγινα ὀρμητικὸς καὶ ἐπαναστατικὸς. Ἡ στάσις μας εἶναι ὁλοτέλα διαφορετικῆς, μὰ ἢ καρδιές μας στὸ βάθος τους μοιάζουνε ἴσως.»